

Viite

Asia

Metsätalousviraston aluehallinnon uudistuksen toimeenpano käynnistyi

Asiasanat	VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS
Hoitaa UM	ITÄ-22
Hoitaa UE	MOS
Koordinoi	
Tiedoksi	ITÄ-01; ITÄ-02; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25 BER; PET; PIE KTM; METSÄHALLITUS; METSÄNTUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY; MMM/MEO; MTK; SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS; YM

Rosleshoz on antanut nykyisille luonnonvarojen ja ympäristönsuojelun päähallinnoille määräyksen metsätalousviraston uuden aluehallinnon valmistelusta.

Uudistus etenee hallinnonuudistuksen yleisten periaatteiden mukaan ylhäältä alaspäin. Ensin nimitetään johtajat ja valmistellaan säädökset. Seuraavassa vaiheessa suunnitellaan organisaation rakenne ja valitaan henkilöstö.

Leshoosien tasolla tapahtunee muutoksia vasta ensi vuonna.

Suunnitelma mahdollisesta valtion metsäliikelaitoksesta on vielä epäselvä eikä virallisia päätöksiä ole tehty.

Tällä hetkellä subjekteissa luonnonvaraministeriön toimialan aluehallinnosta vastaavat vuonna 2002 perustetut **luonnonvarojen ja ympäristönsuojelun päähallinnot [GUPR]**, joissa osastoina ovat kairannais-, ympäristö-, vesi- ja metsähallinto. Tämä rakenne korvasi aikaisemmat luonnonvarakomiteat.

Hallitus vahvisti 06.08 uusien virastojen lyhyet nimet. Metsätalousvirasto on **Rosleshoz**. Heinäkuussa vahvistetun metsätalousvirastosta annetun asetuksen (No 283 16.07.2004) nojalla valmistellaan metsähallinnon uudistusta subjekteissa. Niihin perustetaan Rosleshozin alueelliset organisaatiot.

Rosleshozin johtaja **V. Roštšupkin** on antanut 02.08 Irkutskin GUPR:lle määräyksen perustaa Rosleshozin alueellinen edustusto. Ehdokkaat johtajaksi ja hänen sijaisikseen (Irkutskissa 2 sijaista) tulee esittää. Johtajan nimittää luonnonvaraministeriö Rosleshozin johtajan esityksestä ja sijaiset nimittää Rosleshozin johtaja. Johdon nimitysten ja Rosleshozin johtajan kunkin subjektin aluehallintoa koskevan päätöksen jälkeen käynnistyy aluehallinnon yksityiskohtainen valmistelu. Irkutskin alueen metsähallinnossa saa olla enintään 6 yksikköä ja 56 virkamiestä (Lesprom.ru 17.08).

Rosleshozin johtajan sijainen **B. Bolšakov** kertoi 18.08, että edellä kuvattu subjektien alueellisen metsähallinnon perustaminen on nyt käynnistymässä kaikissa subjekteissa. Leshoosien rakenne pysyy ainakin muutaman kuukauden ajan ennallaan ja mahdollisesta liikelaitosrakenteesta ei ole tehty päätöstä.

Luonnonvaraministeriön Rossijskaja Lesnaja Gazeta (No 33 elokuu 2004) kertoo, että vuonna 2005 joissakin pilot-leshooseissa käynnistetään talouden ja hallinnon eriyttäminen. Kostroman alueen GUPR:n johtaja **A. Konovalov** arvioi haastattelussaan tilannetta. Hän toteaa, että leshoosien uudistus piti käynnistää jo tänä vuonna mutta yleinen hallinnonuudistus muutti tilannetta. Uudistukseen ollaan valmiita ja Skandinavian sekä eräiden muiden Euroopan maiden kehitys on hyvä esimerkki. Leshoosi tulee säilyttää metsätaloutta toteuttavana organisaationa. Siitä erotetaan hallinnollinen osa [mežrajonnye lesnitšestvo] sekä lainvalvonta. Taloustoiminnassa on monia toimintamalleja. Konovalov selostaa Suomen Metsähallituksen rakennetta ja pitää sitä yhtenä vaihtoehtona. Hän rinnastaa Suomen mallia Venäjän metsälakiesityksessä mainittuun sopimushallintoon [doveritelnoe upravlenie]. Venäjällä Suomen Metsähallituksen kaltaisia liikelaitoksia tarvittaisiin joitakin. Metsätaloutta voi toteuttaa myös vuokraaja ja tästä on jo kokemuksia. Joillakin alueilla toimijana tulee olemaan leshoosien pohjalta syntyvä uusi rakenne ja joillakin alueilla vuokraaja vastaa koko metsätaloudesta. Myös yksityisyrittäjä voi olla vaihtoehto. Pilot-alueilla voidaan vapaasti kokeilla eri malleja ja vuonna 2006 uudistus toteutetaan kaikkialla.

Kommentti

Metsähallinnon aluehallinnon uudistus etenee hallinnonuudistuksen yleisten periaatteiden mukaan ylhäältä alaspäin. Ensin nimitetään johtajat ja valmistellaan säädökset. Seuraavassa vaiheessa suunnitellaan organisaation rakenne ja valitaan henkilöstö. Vaikka Rosleshozin alueorganisaatioiden johto nimitetään uudelleen niin muutoksia tuskin tulee paljon. Henkilövaihdoksiin on nyt kuitenkin hyvä mahdollisuus. Tämä vaihe kestää vuoden lopulle asti ja leshoosien uudistus käynnistyy vasta sen jälkeen. Nyt palataan vuoden 2000 muutosta edeltävään tilanteeseen ja subjekteissa on muusta luonnonvarahallinnosta erillinen Rosleshozin alainen metsähallinto. Tosin sen toimiala on aikaisempaa suppeampi.

Liikelaitosajatus on edelleen epämääräinen ja näyttää siltä, että lopullista päätöstä ei ole vielä tehty. Liikelaitoksen kehittäminen vaatisi tarkastelua myös keskushallinnon suunnasta eikä vain pohdintaa leshoosin tasolla kuten on tehty. Myös liiketoiminnan ideaa ja taloudellisia mahdollisuuksia tulisi selvittää. Liikeperiaatteella toteutettavan metsätalouden perusajatus on toistaiseksi epäselvä.

Metsälakiesityksen sopimushallinto ei vastaa Suomen liikelaitosmallia. Lakiesityksen mukaan kyseessä on enintään 10 vuoden jaksolle tehty kilpailun tuloksena saatu sopimus metsätalouden tehtävien toteutuksesta maksua vastaan jollakin alueella. Sopimushallinnon tapainen ajattelu voi olla lähtökohta valtion ja liikelaitoksen suhteen järjestämiseksi. Valtion metsäliikelaitoksen suunnittelua saattaa hidastaa nähtävissä oleva kilpailuasetelma metsää vuokraavien metsäteollisuusyritysten suuntaa. Metsälakiesityksen suppea vuokrausta painottava ajatustapa vaikeuttaa kehittämistä. Suurten yritysten vuokra-alueet ovat pääasia ja muiden metsien hallinto hoituu jollakin tavalla.

LIITTEET -